

Debata **OKRĄGLY STÓŁ PARTYCYPACYJNY** w Białymstoku 12.03.2015r.

Temat debaty: Partycypacja publiczna szansą rozwoju wspólnoty samorządowej?

Strona | 1

OGÓLNE INFORMACJE ZEBRANE PODCZAS DEBATY

1. JAK SĄ DOBRE ROZWIĄZANIA PRAWNE WYKORZYSTYWANE W INNYCH WOJEWÓDZTWACH, KTÓRE PROWADZĄ DO WSPÓŁPRACY MIĘDZY URZĘDEM, WŁADZĄ LOKALNĄ, MIESZKAŃCAMI ORAZ ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI?

- Statut gminy jest dokumentem, na którego kształt mieszkańcy mogą mieć wpływ. Współpraca organizacji pozarządowych z mieszkańcami może doprowadzić do współtworzenia statutu miasta (przykład Olsztyna).
- Zapisy prawne powinny być pisane językiem prostym, zrozumiałym dla mieszkańców.
- Istotnym elementem w partycypacji jest ciągłość wiedzy, np. poprzez przekazywanie wypracowanych ustaleń zmieniającym się radnym i urzędnikom.
- Ułatwieniem pracy jest stworzenie stanowiska/ komórki odpowiedzialnej za konsultacje społeczne.
- Informowanie mieszkańców o konsultacjach społecznych, poprzez wykorzystanie przestrzeni, w której spędzają oni na co dzień czas, np. plakaty informacyjne w kawiarniach.
- Ważna jest otwartość gospodarza miasta (prezydenta) na konsultacje społeczne, a także wiedzę pozyskiwaną przez urzędników na szkoleniach oraz wiedzę, którą dysponują organizacje pozarządowe.
- Ważną rolę pełnią ciała międzysektorowe, opierające swoje działanie na współpracy urzędów, radnych, mieszkańców i organizacji pozarządowych.

2. CO Z PUNKTU WIDZENIA URZĘDU POWINNO SIĘ ZMIEŃĆ, ABY PARTYCYPACJA LEPIEJ DZIAŁAŁA?

- Ułatwieniem wspomagającym szybkość i elastyczność może być oddanie konsultacji społecznych w ręce organizacji społecznych. Podejmowane decyzje będą wówczas obiektywniejsze.
- Warto jest dostosować czas pracy urzędników do czasu, w którym odbywają się konsultacje społeczne.
- Zwiększenie monitorowania zmian, jakie pojawiają się dzięki pracy konkretnych organów urzędu, tak aby można było tę pracę wciąż udoskonalać.

3. JAK MOBILIZOWAĆ MIESZKAŃCÓW DO UDZIAŁU W KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH?

- Udzielanie informacji zwrotnej, która wyjaśniałaby mieszkańcom to, jaka decyzja (i dlaczego) została podjęta po przeprowadzonych konsultacjach. Mieszkańcy angażują się wówczas, jeżeli mają świadomość tego, że to co powiedzą może liczyć na odzew. Odrzucenie wyników konsultacji bez uzasadnienia takiej decyzji zniechęca mieszkańców do brania udziału w konsultacjach.
- Podanie informacji o konsultacjach społecznych w atrakcyjnej, nowatorskiej formie.
- Podział dużych dokumentów podlegających konsultacjom na bloki tematyczne ułatwia ich przejrzystość. Tworzenie kilku grup roboczych, z których każda zajmowałaby się konkretnym blokiem tematycznym ułatwi mieszkańcom uczestnictwo w tych częściach konsultacji, które najbardziej ich interesują.
- Każda z grup roboczych powinna mieć jasno określone funkcje swojego działania.
- Mieszkańcy chcą, aby konsultacje ogłaszane były od jak najwcześniejszego etapu prac.
- Wykorzystywanie portali społecznościowych jako nowoczesnej formy konsultacji.
- Niejednokrotnie przydatne są działania odgórne, które wpływają na tworzenie zasad i statutów w gminach, w których brak jest takich dokumentów.
- Mobilizacją do brania udziału w konsultacjach jest praca w mniej formalnej przestrzeni, wśród mieszkańców konkretnych osiedli.

REKOMENDACJE ZEBRANE PODCZAS DEBATY

Dla lepszego prowadzenia konsultacji społecznych pomocne może być:

1. Dostosowanie języka zapisów prawnych do odbiorcy. Tworzenie dokumentów językiem niespecjalizacyjnym.
2. Tłumaczenie dokumentów prawnych na język niespecjalizacyjny, oraz tworzenie streszczeń obszernych dokumentów.
3. Wspieranie ciągłości wiedzy poprzez przekazywanie urzędnikom (radnym) wiedzy o tym, co zostało wypracowane przez ich poprzedników.
4. Wspólne szkolenia dla organizacji pozarządowych, urzędników oraz radnych.
5. Tworzenie kompendiów wiedzy, z których mogliby korzystać urzędnicy, aby mieć łatwiejszy dostęp do wiedzy odnoszącej się do konsultacji społecznych.

6. Tworzenie ciał międzysektorowych tworzonych przez urzędników, radnych, organizacje pozarządowe i mieszkańców, a czasem również przedstawicieli lokalnych przedsiębiorstw (biznes).
7. Tworzenie w urzędach komórek lub stanowisk, obejmowanych przez osoby przydzielone do konsultacji społecznych → ALBO: oddawanie konsultacji społecznych w ręce organizacji pozarządowych.
8. Otwartość organów decyzyjnych na wiedzę, którą posiadają urzędnicy (np. wiedze zdobytą dzięki szkoleniom) oraz organizacje pozarządowe. Ułatwianie pracy urzędnikom. Ułatwianie i wspieranie ich pracy.
9. Tworzenie kampanii społecznych, przy wykorzystaniu przestrzeni publicznej, celem oswojania mieszkańców z tematyką konsultacji społecznych na co dzień.
10. Wykorzystywanie nowoczesnej technologii zwiększającej atrakcyjność konsultacji.
11. Tworzenie komisji konsultacji społecznych oraz rady do spraw partycypacji.
12. Tworzenie grup roboczych, wyspecjalizowanych w konkretnej dziedzinie.
13. Dostosowywanie miejsca, czasu, oraz przestrzeni, w której odbywają się konsultacje. Dostosowywanie czasu pracy urzędników do konsultacji społecznych.
14. Prowadzenie kalendarza konsultacji społecznych, dostępnego dla mieszkańców.
15. Diagnoza potrzeb społecznych → kierowanie konkretnych pytań, do konkretnych grup (np. osób niepełnosprawnych).
16. Monitorowanie zmian, które pojawiają się dzięki wykorzystaniu konsultacji społecznych.
17. Monitorowanie pracy poszczególnych urzędników, przydzielonych do konsultacji.
18. Stosowanie komunikatu zwrotnego po zakończonych konsultacjach. Wyjaśnianie zarówno tych decyzji, które przyjmują wypracowane podczas konsultacji społecznych wnioski, jak i tych, które z jakiegoś powodu je odrzucają.
19. Informowanie o tym, co dzieje się później, po zakończonych konsultacjach i podjęciu ostatecznych decyzji w celu pokazania skutków podjętych decyzji.
20. Stosowanie atrakcyjnych i nowatorskich form konsultacji społecznych.
21. Podział dużych dokumentów, podlegających konsultacji, na bloki tematyczne.
22. Tworzenie grup roboczych i jasne określanie ich funkcji (branżowość).
23. Konsultowanie danej kwestii od jej najwcześniejszego etapu, a nie już w trakcie podejmowania konkretnych decyzji. Wykorzystywanie w tym celu edukacji oraz dopuszczanie organizacji pozarządowych do głosu.
24. Wykorzystywanie portali społecznościowych.
25. Wykorzystywanie autorytetu osób decyzyjnych do wpływania na poszczególne gminy celem zwiększenia efektywności konsultacji społecznych i/lub wypracowywania dokumentów takich jak statuty.

26. Wpływanie na postrzeganie konsultacji społecznych przez urzędników i radnych jako atrakcyjnej formy komunikowania się z mieszkańcami.
27. Wykorzystywanie mniej formalnej przestrzeni, takiej jak osiedla, dostępnej i przyjaznej mieszkańcom w celu aktywizacji społecznej mieszkańców.
28. Wykorzystanie potencjału dostępnych środków, np. środki z Unii Europejskiej.
29. Wykorzystywanie i wspieranie potencjału organizacji pozarządowych, urzędników oraz radnych, a także mieszkańców aktywnie włączających się w proces konsultacji społecznych.
30. Stosowanie ewaluacji po przeprowadzonych konsultacjach.

Oprac. Anna Krystowczyk
Red. Agnieszka Maszkowska